

DE BENELUX HEEFT HET VOORTOUW OP HET GEBIED VAN DUURZAME ONTWIKKELING

In de jaren '70 werd de Benelux zich bewust van de voortrekkersrol die het zou kunnen spelen op het gebied van het milieubehoud. Destijds was er nog geen sprake van duurzame ontwikkeling. Aangezien duurzame ontwikkeling de voorbije jaren een zeer grote en snelle evolutie heeft doorgemaakt is de aanpak van de Benelux geleidelijk verbreed. De uitdagingen op het vlak van duurzame ontwikkeling waartegen de Benelux aanloopt zijn steeds vaker meerledig. Met de ondertekening van het Benelux Unieverdrag in 2008 is duurzame ontwikkeling een van de drie pijlers van de Benelux-samenwerking geworden. De Benelux kan bij dit onderwerp voor de periode 2013-2016 dan ook een meer consistente totaalaanpak volgen en op zoek gaan naar mogelijkheden om samen te werken.

De Benelux-Unie zet in op:

- milieukwaliteit
- afvalverwerking en -transport
- natuurbescherming
- harmonisering op het gebied van ruimtelijke ordening
- duurzaam stedelijk beleid.

Gemeenschappelijk
werkprogramma 2013-2016
www.benelux.int

Verantwoordelijke uitgever
J.P.R.M. van Laarhoven
Benelux Secretariaat-Generaal
Regentschapsstraat 39
1000 Brussel
info@benelux.int
www.benelux.int

DE BENELUX EN DUURZAME ONTWIKKELING

«De Benelux ziet duurzaamheid als een noodzakelijke voorwaarde om een harmonieuze en evenwichtige groei op een bestendige manier te bereiken». Dit citaat uit ons werkprogramma 2013-2016 vat goed de kijk van de Benelux samen op de belangen en uitdagingen van vandaag.

Duurzame ontwikkeling is weliswaar sinds 2008 een van de drie pijlers waarop de Benelux actie onderneemt, maar het kan niet los worden gezien van economie en veiligheid.

Met circa 28 miljoen inwoners en 3 miljoen bedrijven is de Benelux een dichtbevolkt gebied met een sterke economische bedrijvigheid en een netwerk van intensieve contacten op een vrij kleine oppervlakte. De Benelux zal vooral ten behoeve van de komende generaties in een grensoverschrijdende context actief en concreet moeten werken aan het behalen van kwantificeerbare doelstellingen met name op het gebied van milieu, natuurbescherming, biodiversiteit, voedselveiligheid en ruimtelijke ontwikkeling.

De Benelux opereert niet alleen in dit verhaal. Enkel samen kunnen oplossingen worden aangereikt, op alle niveaus. Zo blijkt uit EU-enquêtes (Eurobarometer 295) dat 96% van de Europeanen milieubescherming belangrijk vindt en zich er rechtstreeks bij betrokken voelt. Verder verwacht 67% van hen dat beleidsmakers een integraal

antwoord kunnen bieden op integrale problemen; 86% meent dat zij zelf een rol kunnen spelen bij de bescherming van het milieu.

De Benelux kan en moet dus zijn steentje bijdragen voor het welzijn van de burger om zowel de nationale als de gezamenlijke doelstellingen in het kader van de EU 2020-strategie inclusief de Millenniumdoelstellingen van de Verenigde Naties te verwezenlijken:

- d.m.v. concrete projecten zoals gerichte educatie over biodiversiteit of het project «Drielandenpark» (Nederland, België, Duitsland), waarmee de economische, sociale, ecologische en culturele ontwikkeling van een hele regio wordt bevorderd;
- d.m.v. juridische instrumenten en overeenkomsten over zeer uiteenlopende onderwerpen als voedselveiligheid, ruimtelijke ordening en energie-efficiëntie;
- en, ten slotte, via de coördinatie van de uitvoering van de Europese richtlijnen.

De Benelux zet in op een pragmatische grensoverschrijdende samenwerking waarbij een integrale aanpak en efficiënt en duurzaam omgaan met de gemeenschappelijke ruimte wordt beoogd.

Duurzame ontwikkeling kent geen grenzen en raakt zowel de politiek, de bedrijven, als de burgers. Het is dan ook zaak om samen aan de slag te gaan en de slogan «Think global, act local» te hanteren. • • •

DE BENELUX STIMULEERT VERBETERING VAN DE ENERGIE-EFFICIËNTIE

1 Voor België: Antwerpen, Genk, Gent, Leuven, Luik, Moeskroen, Oostende en Roeselare. Voor Nederland: Assen, Breda, Den Haag, Deventer, Enschede en Hardenberg. Voor het Groothertogdom Luxemburg: Bekerich en Esch-sur-Alzette. Voor Noordrijn-Westfalen: Aken, Bottrop en Gelsenkirchen.

2 Europees Economisch Samenwerkingsverband: "eco-trans-faire".

Op 8 oktober 2013 ondertekenden de bevoegde ministers uit de Benelux alsook de vertegenwoordigers van lokale overheden in de Benelux en aangrenzende gebieden een Memorandum of Understanding dat tot doel heeft om energie-efficiëntie in de gebouwde omgeving te verbeteren.

Het samenwerkingsproject op het gebied van energie-efficiëntie in de gebouwde omgeving in de Benelux (Urbiscoop Energie) ging in 2010 van start op initiatief van het Benelux Secretariaat-Generaal. Negentien steden¹ uit de Benelux, Noordrijn-Westfalen alsook een grensoverschrijdend samenwerkingsverband dat door een Franse lokale overheid² wordt aangestuurd nemen deel aan dit project.

Uit een onderzoeksrapport dat door een expertengroep in samenspraak met het EUKN (European Urban Knowledge Network) tot stand is gekomen blijkt dat steden in de Benelux tegen dezelfde uitdagingen

aanlopen wat het verbeteren van de energie-efficiëntie betreft.

Zich bewust van de uitdagingen die blijven bestaan om woningen energiezuiniger te maken, hebben de Urbiscoop-partners zich tot doel gesteld om in de periode 2013-2016

- een impuls te geven aan de energietransitie binnen de Benelux en in de aangrenzende gebieden,
- de CO₂-uitstoot en het energiegebruik terug te dringen,
- gunstige voorwaarden te creëren om de energiekwaliteit in bestaande woningen te verbeteren.

Dankzij deze samenwerking willen de bewindslieden graag bijdragen aan een snellere uitvoering van energie-efficiënte renovaties in de gebouwde stedelijke omgeving.

De beleidsverklaring kan worden ingekeken op de website www.benelux.int. • • •

INTERVIEW

Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie Freya Van den Bossche wijst n.a.v. de ondertekening van het MoU over energie-efficiëntie op het belang van de Benelux-samenwerking voor het ontwikkelen van energiebesparende initiatieven, de voordelen voor bewoners alsook op toekomstige acties.

Energiebevoorrading en de klimaatproblematiek zijn uiteraard thema's die je op internationaal niveau moet bekijken. Inspanningen terzake kunnen alleen maar slagen wanneer die op grote schaal worden uitgerold. Europa en de nationale overheden hebben op dit vlak de laatste jaren dan ook al heel wat beleid ontwikkeld. Maar tegelijkertijd moeten we opletten dat het beleid inzake duurzame energie niet boven de hoofden van de mensen wordt gevoerd. Je kan hen pas op grote schaal stimuleren om zelf hun steentje bij te dragen als duidelijk is wat de impact is op hun persoonlijke leven en wat ze zelf kunnen doen.

Lokale besturen en steden kunnen en moeten een belangrijke rol spelen bij het informeren en betrekken van hun inwoners, het creëren van draagvlak, en het groeperen van mensen die zelf initiatieven willen nemen.

Heel wat lokale besturen ontwikkelden zelf al interessante initiatieven of ondersteunden initiatieven die groeiden vanuit hun inwoners. Lokale besturen kunnen echter best leren van andere lokale besturen.

Sommige ideeën kunnen inspirerend werken en steden kunnen elkaar helpen bij de uitvoering ervan. Vandaar dat we blij zijn dat de steden van België, Nederland, Luxemburg en Noord-Rijn-Westfalen dit engagement aangaan om elkaar te inspireren, te stimuleren en te ondersteunen bij het ontwikkelen van initiatieven voor energiebesparing.

Ik ben alvast enorm opgetogen, zowel over het gelopen traject en de inhoud van de politieke verklaring die op tafel ligt. Het was een sterk samenspel van wetenschappelijk onderzoek, inspraak en besluitvorming. Maar nu komt het erop aan om snel met de partners de aanbevelingen verder uit te rollen. Deze samenwerking zet aan tot actie, de urgentie en de kennis zijn er.

De webtool en het boek die ontwikkeld zijn, zijn concrete producten waar de steden en de overheden nu mee aan de slag kunnen. Dit moet steden bijvoorbeeld helpen om snel samenwerking te zoeken voor het intekenen op Europese projecten of subsidies. • • •

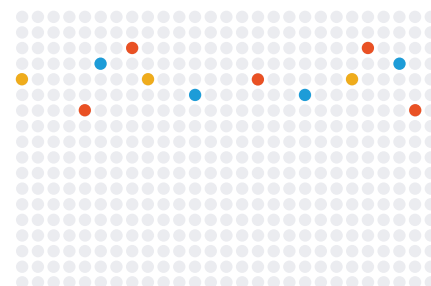

Freya Van den Bossche

“Deze samenwerking zet aan tot actie, de urgentie en de kennis zijn er.”

ENKELE BENELUX-INITIATIEVEN

Duurzame ontwikkeling is een kwestie van evenwicht tussen het economische, het sociale en het milieu aspect en heeft zowel op een deel als op de gehele Benelux betrekking alsook op de grensoverschrijdende samenwerking met de aangrenzende gebieden. Er bestaan daarmee tal van verbanden om de beleidsdoelstellingen van het werkveld Leefmilieu en Ruimte uit het Gemeenschappelijk Werkprogramma 2013-2016 te bereiken. ●●●

MEER INFORMATIE

ENKELE CONCRETE VOORBEELDEN

Steden **DUURZAMER**
maken met stadslandbouw

Leren over duurzame ontwikkeling en
BIODIVERSITEIT via voeding

Grensoverschrijdende plannen en
projecten maken met het oog op
TERRITORIALE COHESIE

Bevorderen van de harmonieuze
RUIMTELIJKE
ontwikkeling van een gebied

Hout duurzaam gebruiken als
energiebron in de strijd tegen
KLIMAATVERANDERING

Bijdragen aan de
VOEDSELVEILIGHEID